

UTDRAG UR REGLEMENTE

fÖR

SUNNERDAHLSHEMSKOLA

SÄBYHOLM.

CENTRALTRYCKE1UET. STOCKHOLM 1915.

UTDRAG UR REGLEMENTE

FÖR

SUNNERDAHLS HEMSKOLA

Å

SÄBYHOLM

—

Skolans arbetsplan.

Skolans ändamål är enligt grundstadgarna »att åt gossar och flickor från företrädesvis till Sveriges större städer förlagda folkskolor bereda ett hem på landet, där barnen, omgivna även frisk natur och under i övrigt för deras utveckling i fysiskt och moraliskt avseende gynnsamma förhållanden, få åtnjuta ett lanthems förmåner samt inhämta kunskaper och färdigheter dels i olika slag av jordbrukssysslor och trädgårdsarbete dels ock i andra lämpliga praktiska arbeten. Vid sidan härav erhålla de sådan undervisning av teoretisk art, som kan främja såväl en allmänt medborgerlig bildning, som speciell utbildning i praktiska sysslor».

Detta mål vill skolan söka nå genom att bereda sina elever lämplig omväxling av praktiskt och teoretiskt arbete under en utbildningstid av »högst fyra år».

Där så prövas lämpligt, må elev lämna skolan även efter kortare tid.

Skolans arbetsår, som sammanfaller med kalenderåret, fördelas så, att varje elev får använda 34 veckor till praktiskt arbete och 18 veckor till skol-

arbete. Deu teoretiska undervisningen är uppdelad i perioder och pågår sammanlagt 36 veckor av året. Eleverna indelas i två grupper A och B. Under första perioden har grupp A praktiskt arbete och grupp B skolarbete, under andra perioden har grupp B praktiskt arbete och grupp A skolarbete o. s. v. Under den tid av året, då skolarbete icke pågår, deltaga båda grupperna i det praktiska arbetet.

A. Det praktiska arbetet.

1. För gossar.

Alla gossar få under hela sin utbildningstid vid skolan deltaga i hemsysslorna såsom att såga, hugga och bära in ved, ombesörja yttre och inre renhållning och städa sina rum. De få själva laga sina kläder och lära sig utföra enklare reparationer av sina skor. För övrigt skola samtliga elever deltaga i de göromål, som hemföreståndarinnorna ålägga dem för hemmets skötsel och vård.

Det praktiska arbetet vid skolan avser att tillgodose förberedande yrkesutbildning, och därför beredes eleverna tillfälle att efter håg och fallenhet ägna sig företrädesvis åt någon av följande arbetsgrenar:

Verkstadsarbete,

som omfattar metallarbete och träarbete, avser förberedande utbildning på dessa arbetsområden. För

detta ändamål har skolan egen verkstad med därtill hörande maskiner och verktyg. Där få de elever, som önska ägna sig åt metallarbete, utföra enklare mekaniska arbeten, smiden, bleck- och plåtslageri m. m.

Träarbetet omfattar enklare snickeri jämte lasing, polering, fernissning och målning.

Vid sidan av och under de praktiska arbetsövningarna meddelas undervisning i verktygens användning och vård, materialkännedom, maskinlära, arbetsritningar m. m.

Jordbruksarbete

beredes åt de elever, som vilja företrädesvis ägna sig däråt, å en för detta ändamål avsedd lantgård med därtill hörande uppsättning av kreatur och redskap samt hushållsmejeri. Denna lantgård skötes av eleverna, och därunder erhålla de övning i alla till ett lantbruk hörande praktiska göromål. Därjämte meddelas undervisning i jordbrukslära, husdjursskötsel, lantbrukens ekonomi, lantbruksbokföring, fältmätning och avvägning.

Trädgårdsarbete

bedrives tillsvidare dels i samband med jordbruket dels i de vid hemmen anlagda trädgårdarna.

2. För flickor.

Hushållsarbete

omfattar matlagning, bakning, konservering, styckning av slaktdjur, skötsel av kök, skafferi och käl-

lare, dukning, servering, tvätt och strykning. Teoretisk undervisning meddelas i födoämneslära, kostnadsberäkningar och hushållsbokföring.

Flickslöjden

omfattar klädsömnad, såväl hand- som maskinsöm, måttagning, mönsterritning, tillklippning, provning och pressning, lannesömnad, uträkning och uppsättning av olika slag av vävar, renovering och ändringar m. m.

Därjämte meddelas undervisning i symaskinens skötsel och vård samt i för sömmerskeyrket behövliga beräkningar.

Barnavård.

Undervisningen i barnavård försiggår i ett för detta ändamål uppfört hem, där späda barn samt barn intill 2 å 3 års ålder vårdas och fostras. Kursen är uppdelad i två avdelningar: en ettårig för utbildande av barnavårdarinnor samt en kortare kurs avsedd att genomgåas av skolans alla kvinnliga elever. De elever, som genomgå den ettåriga kursen, deltaga icke i skolarbetet.

Förutom undervisning i den egentliga barnavården erhålla eleverna handledning i därtill hörande sömnad, tvätt, matlagning, städning m. m. De elever, som genomgå den längre kursen, bo i hemmet och utföra jämte barnavården alla hemsysslor.

Dessutom beredes flickorna tillfälle att deltaga i trädgårds- och lantbruksarbetet och i alla hem. sysslor, som förekomma i ett hem på landet.

B. Skolarbetet.

Den teoretiska undervisningen vid skolan har satt som sitt huvudsakliga mål allmänt medborgerlig utbildning, och kursplanen är icke uppgjord med tanke på någon viss examen med bestämda kunskapsfordringar.

Kristendom.

De största av Israels profeter i historisk belysning med läsning av valda stycken ur deras skrifter. Den kristna församlingens uppkomst och första utbredning enligt Apostlagärningarna. Tids- och livsbilder ur den kristna kyrkans historia. Den nyare tidens missionsverksamhet och översikt av de mest betydande icke-kristna religionerna. Läsning av religiös och etisk nutidslitteratur. Våra förnämsta psalmdiktare.

Modersmål.

Läsning av valda stycken ur nyare och äldre svensk litteratur jämte redogörelse för våra största författares liv och verksamhet. Övning i att med behållning läsapopulärvetenskaplig litteratur. Skriftliga och muntliga redogörelser för egna iakttagelser eller i samband med litteraturläsningen.

Form- och satslära. Rättskrivnings- och interpunktionsövningar. Uppsatsskrivning omväxlande hemma och på lärorummet. Övning i att uppsätta i det allmänna livet oftast förekommande skrivelser och handlingar.

Historia och samhällslära.

Hembygdens fornminnen och befolkningshistoria. Drag ur det svenska folkets liv och kulturella utveckling. Levnadsteckningar över märkliga personligheter. Valda delar ur andra folks historia, särskilt de nationer med vilka vårt folk kommit i närmare beröring.

Det viktigaste av svensk stats- och samhällslära. Betydelsefullare sociala rörelser.

Geologi och geografi.

Hembygdens geologi och huvuddragen av den allmänna geologiska utvecklingen med särskild hänsyn tagen till Sverige. Hembygdens klimat, terräng och näringsförhållanden. Svensk näringsgeografi. Kartstudier.

Biologi.

Studium av hembygdens växt- och djurvärld. Växtfysiologiska försök utförda av eleverna. Viktigare fanerogama familjer samt någon kännedom om kryptogamerna. Växt- och djursamhällen. Hälsolära. Alkohol. Tobak.

Kemi och fysik.

Kemi: grundläggande kurs. Studium av företeelser, som stå i samband med de olika huvudgrenarna av vårt näringsliv, våra viktigaste tekniska anordningar och fabrikationer samt hygieniska förhållanden, såsom våra bostäder, deras belysning och uppvärmning, våra födoämnen, beklädning m. m. Laborationer.

Fysik: Studium av företeelser, som stå i samband med våra viktigaste tekniska anordningar samt klimatiska och hygieniska förhållanden. Experiment utförda av eleverna.

Matematik.

Affärsräkning: procent-, ränte-, rabatt- och bolagsräkning. Ekvationer av första graden. Bokföring. Mätning och beräkning av volymer och ytor. Praktiska uppgifter.

Tyska.

Läs-, tal- och skrivövningar.

Teckning.

Arbetsritningar till industriella föremål, möbler och enklare bostäder. Frihandsteckning och färgläggning.

Sång och musik.

Unison sång och körsång. Instrumentalmusik. Tillfällen att åhöra god musik.

Gymnastik och idrott.

I ovanstående kursplan äger rektor göra de modifikationer, som kunna betingas av elevernas olika begåvning och val av praktiskt arbete. Därvid tillses i fråga om flickorna, att inom de olika ämnena väljas företrädesvis sådana områden, som beröra kvinnans verksamhet och intressen. Befdelse må dock icke lämnas från undervisningen i kristendom och modersmål.

Elever.

Enligt grundstadgarna kunna endast barn, som i skolan ådagalagt hedrande uppförande, vinna inträde i hemskolan. Den som önskar bliva antagen som elev, har att inlämna egenhändigt skriven ansökan till direktionen och därvid bifoga läkare- och prästbetyg, skolbetyg samt för övrigt sådana intyg och rekommendationer, som styrka sökandens lämplighet för hemskolan.

Under sin vistelse vid skolan erhåller elev i hem med 8 flickor och 6 gossar i varje kostnadsfritt mat, husrum med lyse och värme, tvätt och ett visst månatligt belopp till kläder samt extra beklädnadsbidrag vid konfirmation. Därjämte får elev fri undervisning, fri läkarevård, fria förbrukningsartiklar för skolarbetet såsom skrivböcker, bläck och pennor m. m. samt fria läroböcker.

Under vistelsen vid hemskolan kräves av eleverna ett i allo klanderfritt uppförande.

Elev är skyldig:

att såväl inom som utom skolan städse iakttaga sedigt och anständigt uppförande,

att visa överordnade aktning och lydnad samt att utan knot och gensägelse mottaga deras föreskrifter, förmaningar och tillrättavisningar,

att alltid vara sann, ärlig och vänlig mot kamrater samt hövlig och uppmärksam mot besökande,

att med flit och noggrannhet fullgöra sina åligganden,

att med varsamhet begagna och väl vårda skolans undervisningsmaterial, redskap, möbler och andra tillhörigheter,

att punktligt följa skolans dag- och arbetsordning,

att icke utan särskilt uppdrag eller tillstånd lämna skolans område.

Elev, som visar lättja, likgiltighet, opålitlighet eller oordentlighet i sitt arbete, vanvördnad, olydnad och uppstudsighet mot rektor, hemföreståndarinnan, lärare eller arbetsledare eller begår svårare förseelser eller också på något sätt utövar ett skadligt inflytande på sina kamrater och stör ett gott hemliv, och som icke låter sig tillrättas genom förmaning och varning, må av rektor skiljas från hemskolan.
